

Студ. К. А. Емельянова
Навук. кір. дац. Д. П. Зылевiч
(кафедра рэдакцыйна-выдавецкіх тэхналогій, БДТУ)

**ВЫДАВЕЦКАЕ ПРАСОЎВАННЕ СЕРЫІ КНІГ ЯК
РЭАЛІЗАЦЫЯ СТРАТЭГІІ БРЭНДЫНГУ (НА ПРЫКЛАДЗЕ
СЕРЫІ “МАМА МУ” Ю. І Т. ВІСЛАНДЭР)**

Адной з сусветна вядомых серый-брэндаў з’яўляецца серыя кніг «Мама Му», аўтарам якіх з’яўляюцца ганаровы член шведскай Акадэміі дзіцячай кнігі Юя і Томас Вісландэры. Ілюстрацыі да гэтай серыі выконваў знакаміты пісьменнік і мастак Свэн Нурдквіст, які склаў вядомую ўсяму свету гісторыю пра ката Фіндуса і яго гаспадара Пэтсана. Казкі пра Маму Му перакладзены на 30 моў свету, што сведчыць аб тым, што гэты твор брэнд. Такую кнігу прасцей рэалізаваць, бо яе ведаюць і пазнаюць, таму задачай выдаўцоў Беларусі было данесці інфармацыю да нашага чытача. Шматлікія мерапрыемствы, якія накіраваны на павышэнне продажу, дазваляюць прыносіць прыбытак кніжнаму бізнесу, што немалазначна.

Галоўная гераіня кніг — карова па мянушцы Мама Му. Побач з ёй заўсёды яе лепшы сябар Крумкач. Ідэйная аснова кніг, як казалі сама пісьменніца, была вельмі простая. Яна з мужам вырашылі пісаць маленькія гісторыі для чваіх дзяцей. Бралі белы аркуш, складвалі яго напалову, разразалі, і атрымлівалася маленькая кніжачка. І з ёй ішлі да сваіх дзяцей і пыталіся, якая гісторыя будзе сёння. Так дзеці сталі паўнапраўнымі сааўтарамі кніг. Бо хто, як не дзеці, ведаюць, што ім цікава. Вось так і склалася маленькая гісторыя пра Маму Му[1].

На сённяшні момант у Беларусі выдадзены толькі 6 кніг на беларускай мове з 15 сусветна вядомых арыгіналаў: «Мама Му, Крумкач і Каляды» («Мастацкая літаратура», 2014), «Мама Му будзе дамок» («Мастацкая літаратура», 2014), «Мама Му ў басейне» («Логвінаў», 2014), «Мама Му чытае» («Мастацкая літаратура», 2012), «Мама Му прыбірае» («Мастацкая літаратура», 2013), «Хутчэй, Мама Му» («Логвінаў», 2017). Кожная кніга мае стракатыя, зразумелыя дзецям, рознакаляровыя малюнкi. Ілюстрацыі С. Нурдквіста найлепшым чынам тлумачаць тэкст на кожнай старонцы, што дапамагае чытачу добра ўспрымаць сэнс і цалкам уяўляць тое, аб чым гаворыцца. Таму дарослым не трэба марнаваць час на ўдакладненні[1].

Мэтай майго даследавання быў аналіз выдавецкага прасоўвання серыі кніг Юі і Томаса Вісландэраў «Мама Му» ў межах рэалізацыі стратэгіі брэндынгу. Аб’ектам даследавання сталі 6 беларускамоўных

кніг серыі. Выдавецкае прасоўванне кнігі ўключае ў сябе:

- рэкламу;
- прэзентацыю;
- арганізацыю сустрэч з аўтарам;
- цесную сувязь з сумежнымі сферамі вытворчасці.

Шмат выдавецтваў па свеце друкуюць гэтыя кнігі, праводзяць сустрэчы з пісьменніцай і розныя акцыі. Увогуле ў дадзеным выпадку назва серыі прыярытэтней за назву выдавецтва, бо менавіта серыя вядома маленькаму чытачу і даросламу.

Нажаль, у Беларусі яшчэ не існуюць цацкі з галоўнымі героямі кнігі, але самі кнігі добра раскупаюцца. Кожная кніга мае тыраж 2000 асобнікаў, і гэта кажа аб тым, што ў Беларусі (пры сярэднім тыражы папулярнага выдання ў 2000–2500 кніг) серыя мае папулярнасць і попыт. Канешне, розныя цацкі, такія як пазлы і мягкія цацкі, з галоўнымі героямі існуюць, але пакуль што не прысутнічаюць на беларускім рынку.

Маюць месца актыўныя зносіны паміж чытачом і пісьменніцай. У 2015 годзе першы раз Юя Вісландэр наведла нашу краіну, а дакладней Мінск і Віцебск, каб павітацца з прыхільнікамі яе творчасці. Гэтыя сустрэчы прайшлі пры падтрымцы Савета па культуры Швецыі. Пасля сустрэчы кожны, хто пажадаў, змог узяць аўтограф у Юі Вісландэр і сфатаграфавалі з яе цудоўнымі персанажамі. Падчас сустрэчаў шведская пісьменніца пазнаёміла маленькіх чытачоў з новай кніжкай «Мама Му ў басейне», якая пабачыла свет па-беларуску дзякуючы супольным намаганням перакладчыцы Надзеі Кандрусевіч і выдавецтва «Логвінаў». Падарункам для дзяцей стала таксама выступленне ляльнага тэатрыка «Лямцавая батлейка», які прапануе сваю версію новай кніжкі пра прыгоды незвычайнай кароўкі і яе вясёлага сябра Крумкача [2].

«Лямцавая батлейка» — ляльны тэатрык Веранікі Фаміной, персанажы якога зробленыя ў традыцыйнай для Беларусі тэхніцы валяння з экалагічнага матэрыялу. Першы спектакль «Мама Му чытае» адбыўся разам з прэзентацыяй аднайменнай кніжкі. За тры гады «Лямцавая батлейка» пацвердзіла свой фармат партатыўнага вандроўнага тэатра. Дзякуючы падтрымцы Пасольства Швецыі і асветніцкай арганізацыі «Будзьма беларусамі!», спектакль пабачылі дзеці па ўсёй Беларусі: у вялікіх гарадах і маленькіх вёсках, у дзіцячых прытулках і школах, у садках і бібліятэках.

У Лагойску спектакль сабраў маленькіх глядачоў у дзіцячай бібліятэцы, а ў Гайне выступоўцы наведалі дзіцячы садок і прытулак. Пасля спектакля кожнае дзіця змагло вырабіць сабе медаль, як у Мамы

Му. Мясовыябібліятэкітаксама не засталіся безпадарункаў. Пасольстваперадалоімкнігіпра Маму Му, а таксамамапыШвецыі, выпушчаныяспецыяльна для дзяцей.

Дзякуючы дапамозе Пасольства Швецыі і падтрымцы Савета паўночных краін, якія ладзяць у Мінску цыкл сустрэч са шведскай дзіцячай пісьменніцай Юяй Вісландэр, беларускі чытач меў магчымасць пачуць новую цікавую гісторыю пра дзіўную карову і яе вясёлага сябра крумкача «Хутчэй, Мама Му» ў сакавіку гэтага года[3].

18 кастрычніка 2017 года ў межах візіту шведскай пісьменніцы адбыўся таксама круглы стол, прысвечаны перспектывам развіцця дзіцячай літаратуры ў Беларусі, у якім прымалі ўдзел беларускія дзіцячыя пісьменнікі, перакладчыкі і выдаўцы.

11 лютага 2017 на Мінскай міжнароднай кніжнай выставе-кірмашы Пасольства Швецыі арганізавала паказ ляльнага спектакля «Мама Му ў басейне». Выступленне тэатра «Лямцавая батлейка» стала сапраўдным магнітам для гледачоў. У гэты жа дзень былі таксама падведзены вынікі конкурса сэлфі на шведскім стэндзе, а задаволеная пераможца атрымала кнігу ў якасці прыза.

Такім чынам, мы бачым, што адбыўся шэраг мерапрыемстваў, накіраваных на прасоўванне серыі кніг пра Маму Му на беларускі кніжны рынак. Выдавецкае прасоўванне кнігіз'яўляецца адным з інструментаў брэндынгу. Яно залежыць ад таго, якое гэта выданне, хто яго аўтар. Для невядомых кніг і аўтараў могуць быць абраны адны мерапрыемствы, для вядомых — іншыя. Аналізуемая серыя сама з'яўляецца брэндам, прычым сусветна вядомым, таму беларускаму выдавецтву не трэба даказваць яе якасць, трэба данесці інфармацыю аб тым, што кніга ўжо ёсць і на беларускай мове.

ЛІТАРАТУРА

1. Шарко, А. Писательница Юя Висландер: "Детей не надо воспитывать, надо уметь их слушать" [Электронный ресурс] / А. Шарко. — Режим доступа. — URL: <https://lady.tut.by/news/work/484725.html> — Дата доступа: 16.02.2016 г.

2. Трэнас, В. Мама Му, Крумкач і Юя Вісландэр наведалі Беларусь (фотарэпартаж) [Электронны рэсурс] / В. Трэнас. — Рэжым доступу. — URL: <http://www.lit-bel.org/by/news/6316.html> — Дата доступу: 01.11.2015 г.

3. Смарыга, В. Прэзентавана новая кніга Юі Вісландэр «Хутчэй, Мама Му!» [Электронны рэсурс] / В. Смарыга. — Рэжым доступу. — URL: <http://zviazda.by/be/news/20170324/1490367351-prezentavana-novaya-kniga-yui-vislander-hutchey-mama-mu> — Дата доступу: 25.03.2017 г.